

Universitätsbibliothek Paderborn

**Epitome De Fide Et Operibvs, Adversvs chimærica[m]
illam atq[ue] monstrosam Martini Lutheri libertatem,
quam ipse falso ac perdite Christiana[m] appellat**

Hoogstraten, Jacobus van

Coloniæ, 1525

VD16 H 4817

Martiniane[m] lib[er]tati co[n]traponu[n]t[ur] op[er]u[m] necc[ess]itates.
XVII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30498

¶ Martinianę libertati cōtraponūt opū nec̄itates. XVII.

Congruo itaq; ordine q; duplice, sed futile, Martini a bo-
nis opibus prodidimus libertatē, opponemus etiā ei plu-
res operę necessarias seruitutes & indigētias, nēpe ut si-
cut Martinus false dicit duob; potissimū modis hoīem esse a
bonis opibus liberū, sic nos e regione dicem⁹ hominē iustum
multis debitorē modis, & subiectum eē legi ac bonis opibus.
Primū quidē bonis opibus indiget iustus, ut legi satisfiat, ne p̄
uaticatione diuinæ legis, deū offendēs, iustitiā suā pdat. Quā
legis seruitutē etiā Martinus fate⁹, nēpe q; § II sic ingt, p̄cep-
ta docēt qd nos facere oporteat. Ecce operę seruitutē, cū ingt
q; nos facere oporteat. Et subdit. In hoc ordinata sunt, ut ho-
minē sibi ipsi ostēdant. Et illud ipm § 13 prosequēs, hō ingt, iā
anxious factus, q; studio legis satisfiat, cū legi satisfieri oporteat
ut ne unū quidē iota p̄tereat, alioqñ sine omni spe dānabit. Ec-
ce q; legi satisfieri oporteat, sub certissima æternæ dānationis
interminatione, & tu Martine audes dicere, hominē a bonis
opibus esse liberū. Hoccine est liberū esse a bonis opibus, qui-
bus tāta necessitate astrictus hō est, ut æternæ dānationis rea-
tū incurrat, si bñ opari neglexerit, aut cōtempserit, immo si uel
unū iota p̄terierit. An terribilior aliqua possit esse necessitas,
q; æternæ dānationis? Sed remurmurabūt forte steriles aue-
næ, Lutherο in citatis locis, sermonē esse de hoīe, nō quidē iu-
sto, sed nōdū iustificato. Hic autē legi, subiectus est, non ille q;
iā iustificatus est. ¶ O dignā talibus discipulis pro suo mḡo
respōsionē, togā afferūt, q; magistri ignominia protegāt, sed
ut ego quidē arbitror, auersis oculis dū tegere uel celare con-
tradictionē uolūt, clariss eā ostendūt. Martinus nāc; iustū ea
de causa a lege ac legis opibus absoluit, qd his opus nō habe-
at, ut p ea iustificaret, id est, iustus fieret, qppe q iā iustus sit.
Nunc uero suo ipsius etiā testimonio, q nōdū iustificatus est,
neq; lege, neq; legis opibus iustificari p̄t, sed sola fide iust⁹ est.
Proinde ut infelices intelligatis magistri uestri astutias, qui-
bus cōficit, ut eius insaniæ tā libēter pareatis, en suis eū uer-
bis ceu armis aggredimur, si forte nr̄is minus credatis, iustifi-
cādus lege, eiusq; opibus opus nō habet, ut pro ea iustificetur
nimis ergo (Lutherο plerūq; sic referente) liber erit a lege ac.

Evasio Lu-
therenorū.

Evasionis
cōfutatio

Confutatiōis
prosequutio.

legis opibus. Irrefragabili ergo consecutionis modo, quā etiā si
rūpamini dissoluere nō poteritis, eadē q̄q̄ cōditione, q̄ Martinus iustū a lege legisq̄ opibus liber ac facit, iniustū q̄q̄ ac iusti
ficādū, a lege eiusq̄ opibus cogit liber afferere. Hoc autē cō
cessio inuenietis uos alio in luto hærere, & manifestissimē cō
tradictioni impeditos teneri, q̄ uos uelitis nolitis cogat dicere
nōdū iustificatū, sed iustificādū a lege legisq̄ opibus eē libere
quē tñ lex ita obligatū tenet, ut p̄ eū (sicut Martinus ait) legi
satisfieri oporteat, ita ut ne qđē unū iota pereat, alioqñ sine oī
spe dānabit. Sed q̄uo (q̄so) cōueniet huic seruituti, q̄ hoīem fa
cit necessatio legi legisq̄ opibus eē subiectum cū ea libertate
Martini, quā Ch̄riā uocat. Conspicitis em̄ iustū patiter &
iustificādū, eodē locutiōis ḡne, & necessitate pari, ceu uincu
lo, legi eē astrictos. Ille qđē ne iustitiā habitā pdat, ac æternæ
dānationis reatū incurrat, hic uero ut aliquādo iustitiā acgrat
& nō semp in æternæ dānationis reatu, fixus permaneat. Veli
tis insup iuxta loquēdi modū Martini, iustū & iniustū ex æq̄
liberos eē hñdos a lege & eius operib⁹, hac inquā rōne utriscq̄
nimis cōmuni, q̄ operib⁹ nō egēt, ut p̄ ea iustificant, id est iu
sti fiant, neuter quippe per opera iustificari, id est, iustus fieri
pt. Iustus qđē, q̄a qui iustusest, iustus fieri nō pt. In iustus ue
ro, q̄uis iustus fieri possit, opera tñ ei⁹ scdm legis p̄scriptū fa
cta, eū iustificare nequeūt, alioqñ opibus seipm iustificare pos
set, qđ absonū est & impossibile. Scriptū est ei, grām & gloriā
dabit dñs. Et illā, Nō ex operib⁹ iustitię q̄ fecim⁹ nos, sed secū Psal. 85
dū suā misericordiā saluos nos fecit &c. ¶ Remanet ergo in con
tradicione, Martino utrosq; a lege legisq; operib⁹ absoluēte Lutheranos
q̄ adimplēdā legi sub æternę damnatiōis cōminatiōe, adhuc Tit. 3.
Sunt alligati, Nū uos pudet aut delectat, huic tritioni ceu stu
pidi amētesq; intēdere? Ita ne de⁹ q̄q̄ mētes v̄ras obcæcauit, q̄
hæc approbetis, q̄ ne uestigiū qđē ueritatis continēt. Nū uos
soli probare potestis, q̄ nulli bono nō displicēt. ¶ Sed rimam Euasio
forte inuenerūt, q̄ se euoluāt lubrici ac elabāt dīcētes cū Mar
tino, Nō uolum⁹ eos a lege legisq; opibus sic eē liberos, ut nō
teneant ad legis opa, iustus pari⁹ & iniust⁹, sed restriictie uolu
mus eos a lege & ei⁹ operib⁹, eo noīe eē liberos, q̄a his nō idī
gēt, ut per ea un⁹ aut alter iustificet. O subdolā dicerē subtile

euasionē atq; rimā, Quas eīm rimas non inuenirēt, ipsi rimarū undiq; plenit. Quis nō laudet tā solers igeniū & ad oēm nodū dissecādū tā fortunatū, Nunqd hic poetica exclamatiōe op^s fuerit. Quo teneā uultis, mutātē prothea nodo. Proinde ne lōga excursione altius euagemur, si iustū & iniustū eo pacto a legis operib^o liberos eē dicitis, qā eis nō egent, ut per ea unus aut alter iustificeſ, dicturos etiā nō dubito, eo pacto hominēz liberi esse ab oculis, qā his ad audiendū opus nō habet, Itē motu cordis nobis opus nō est ut cœlū tangamus, liber est igitur homo ab oculis & a motu cordis Quis (queso) unq; sic insanit Perfice, nugae sunt, Sicut enim cordis motu ad uiuendū, & oculis ad uidēdū nobis est opus, ita reuera & operib^o legis, tā, etiā opus nō sit ut per ea iustificeſ iustus uel iniust^o, sunt tamē profecto ad alia nobis apprime necessaria (ut mox exponeſmus) opera bona legis.

¶ Iustus quatuor de causis subiçit legis operib^o
iniustus uero duabus. Cap. XVIII.

ENumerabim^r itaq; iuxta promissum superi^r ordinē boſ. noꝝ oper^o necessitatis, Quare prima est, q̄ iustus ad diuinā legi opera explēda ea lege tenet, ne suā perdat iustitia, ut superi^r dictū fuit, quēadmodū etiā scriptū est, Charitas, tē tuā primā amissisti. Et idē Iohānes, Videte (ingt) ne perdat, tis q̄ operati estis, sed ut mercedē plenā accipiatis. Secūda est, ne iustus bonoꝝ oper^o omissione, æternæ dānationis reatū incurrat, Sicut scriptū est, Ois arbor q̄ non facit fructū, excideſ, & in ignē mitteſ. Tertia uero est, ut per bona opera, æternam uitā iustus obtineat, Sicut ap̄ls Petrus ingt, Satagite frēs ut p bona certā faciat v̄ram uocationē & electionē. Quartā opera deniq; adh̄eret iusto oper^o ea necessitas, q̄ sine oper^o suoꝝ meritis, iustitia sibi nō augebit, q̄ sane aucta altior ei gloria, correſ pōderet in cœlis, At uero licet Martinus, hui^r necessitatis ali qn̄ meminerit, obscure tñ hoc agit, aliaꝝ pr̄s obliuiscēs ne, cessitatū. ¶ Supersunt ergo & aliæ duæ oper^o seruitutes, qb^o & ipius ligat, Quare una qdē illuc cogit peccatorē, ne si bene opari desinat p̄uariatiōe ch̄rianae legis iustificatiōi, suę obicē & offendiculū ponat, ac perpetuo sub æternæ dānationis censura & obligatiōe permaneat, Quare tā etiā bonis operib^o op^r.